Yard?msever Davran?? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yard?msever Davran?? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32894

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yard?msever Davran?? Ölçe?i, Melek Erken taraf?ndan 2009 y?l?nda yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçe?in temel amac?, bireylerin **yard?msever davran??lar?n?** ve bu davran??lar?n alt?nda yatan e?ilimlerini ölçmektir. Ölçek, 19 maddeden ve üç ana alt boyuttan olu?maktad?r. Bu geli?tirme çal??mas?, özellikle **empati becerisinin** ahlaki davran??lar üzerindeki etkisini inceleyen daha geni? bir ara?t?rman?n parças? olarak tasarlanm??t?r. Ölçek, 5'li **Likert** tipi derecelendirme format?n? kullan?r ve psikometrik özellikleri (geçerlik ve güvenirlik) kabul edilebilir düzeydedir.

Anahtar Kelimeler

Yard?msever Davran??, **Empati**, Ahlaki Davran??, Psikometrik Ölçek Geli?tirme, Prososyal Davran??, **Faktör Analizi**

Yazarlar

Melek Erken

Amaç

Yard?msever Davran?? Ölçe?i, bireylerin günlük ya?amda sergiledikleri prososyal e?ilimleri ve ba?kalar?na yönelik yard?m etme davran??lar?n?n s?kl???n? ve niteli?ini sistematik olarak ölçmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçek, bireylerin yard?ma muhtaç ki?ilere kar?? gösterdikleri tutumlar?, onlarla ilgilenme düzeylerini ve zor durumda olanlar? görmezden gelmeme e?ilimlerini nicel olarak de?erlendirmeyi hedefler.

Ölçe?in geli?tirilmesi, Erken'in (2009) *Empati becerisinin **ahlaki davran??lar** üzerindeki etkisi* ba?l?kl? yüksek lisans tezi ba?lam?nda gerçekle?tirilmi?tir. Bu nedenle, ölçek ayn? zamanda **empati** ile **yard?msever davran??lar** aras?ndaki potansiyel ili?kileri incelemek için bir araç görevi görmektedir.

Yap?

Ölçek, psikolojideki **yard?msever davran??** (veya prososyal davran??) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, bireyin ba?kalar?na fayda sa?lamak amac?yla gönüllü olarak gerçekle?tirdi?i eylemleri içerir. Ölçek, bu genel yap?y? üç farkl? alt boyutta incelemektedir.

Yard?ma ?htiyac? Olanlara Yard?m Etme
Yard?ma ?htiyac? Olanlarla ?lgilenme

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yard?ma ?htiyac? Olanlar? Görmezden Gelmeme

Bu üç alt boyut, **yard?msever davran???n** farkl? tezahürlerini yakalayarak, yap?n?n daha kapsaml? bir de?erlendirmesini sa?lamaktad?r. Ölçek, 19 maddeden olu?makta olup, her bir madde bu alt boyutlardan birine yüklenmektedir.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar? kapsam?nda, özellikle yap? geçerli?i incelenmi?tir. Yap?lan **faktör analizi** sonuçlar?na göre, ölçe?in maddelerinin faktör yük de?erleri kabul edilebilir s?n?rlarda bulunmu?tur. Birinci faktördeki maddelerin yük de?erleri 0,537 ile 0,747 aras?nda, ikinci faktördeki maddelerin yük de?erleri 0,524 ile 0,657 aras?nda ve üçüncü faktördeki maddelerin yük de?erleri ise 0,483 ile 0,779 aras?nda de?i?mektedir.

Bu bulgular, maddelerin ait olduklar? faktörleri güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir. Üç faktörün toplam varyans?n %40,975'ini aç?klamas?, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? temsil etme gücünün yeterli oldu?unu i?aret etmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenilirli?ini belirlemek amac?yla **Cronbach Alfa** katsay?s? hesaplanm??t?r. Elde edilen de?erler, ölçe?in genel olarak yüksek düzeyde güvenilirli?e sahip oldu?unu göstermektedir.

Ölçe?in Genel Güvenirlik Düzeyi: 0,813
Birinci Boyutun Güvenirlik Düzeyi (Yard?ma ?htiyac? Olanlara Yard?m Etme): 0,773
?kinci Boyutun Güvenirlik Düzeyi (Yard?ma ?htiyac? Olanlarla ?lgilenme): 0,679
Üçüncü Boyutun Güvenirlik Düzeyi (Yard?ma ?htiyac? Olanlar? Görmezden Gelmeme): 0,686

Genel **Cronbach Alfa** de?eri (0,813), ölçe?in psikometrik aç?dan sa?lam bir iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir. Alt boyutlar?n güvenirlik de?erleri de kabul edilebilir s?n?rlar içerisindedir.

Faktör Analizi

Yard?msever Davran?? Ölçe?i, yap?lan **faktör analizi** sonucunda üç alt boyuttan olu?an 19 maddelik bir yap?ya sahiptir. Bu üç faktörün ölçe?e ili?kin toplam varyans? aç?klama oranlar? a?a??daki gibidir:

Birinci Faktör (Yard?ma ?htiyac? Olanlara Yard?m Etme): Toplam varyans?n %25,869'u.
?kinci Faktör (Yard?ma ?htiyac? Olanlarla ?lgilenme): Toplam varyans?n %8,725'i.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Üçüncü Faktör (Yard?ma ?htiyac? Olanlar? Görmezden Gelmeme): Toplam varyans?n %6,381'i.

Toplamda, bu üç faktör birlikte varyans?n %40,975'ini aç?klamaktad?r. Bu bulgular, ölçe?in teorik olarak öngörülen üç boyutlu yap?s?n? desteklemektedir.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Development)

Format: 19 madde, 3 alt boyut. 5'li Likert tipi derecelendirme (1= hiçbir zaman - 5= her zaman).

Language Available: Türkçe

Population Group: Yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Spesifik hedef kitle belirtilmemi?tir.

Age Group: Bilinmiyor (Yüksekö?retim ö?rencileri veya genel yeti?kin popülasyon oldu?u varsay?labilir).

Population Details: Ölçek, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde yürütülen bir tez çal??mas? için geli?tirilmi?tir.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Prosocial Behavior, **Yard?mseverlik**, Psikometri, Ahlak, Güvenirlik, **Cronbach Alfa**

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2009 (Yüksek lisans tezinin tamamlanma tarihi).

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir tez çal??mas? kapsam?nda geli?tirildi?inden, kullan?m? için öncelikle sorumlu yazar Melek Erken'den izin al?nmas? tavsiye edilir. Ticari kullan?m ücreti bilinmemektedir.

Kaynakça

Erken, M. (2009). *Empati becerisinin ahlaki davran??lar üzerindeki etkisi* (Yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

Tez linki: tez.yok.gov.tr

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yard?msever Davran?? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

19 madde ve 3 alt boyuttan olu?maktad?r.

Yard?ma ?htiyac? Olanlara Yard?m Etme (7 madde)

Yerde buldu?um e?yan?n sahibini bulmaya çal???r?m (5. madde)

Yard?ma ?htiyac? Olanlarla ?lgilenme (6 madde)

Otobüste ya?l? insanlara yerimi vermem (12. madde)

Yard?ma ?htiyac? Olanlar? Görmezden Gelmeme (6 madde)

Hasta olan arkada??m?n tedavisi için harçl???m?n bir k?sm?n? veririm (19. madde)

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: yardimsever-davranis-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM